

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/24/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200660
Dátum vydania rozhodnutia:	20.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013200660.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: B. S., nar. XX. F. XXXX, r. č.: XXXXXX/XXXX, bytom XXX XX. K., D. XXX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/184/2013-24 zo dňa 18. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 18. novembra 2013 č. k. 24Sd/184/2013-24 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X. zo dňa 12. apríla 2013, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) znížila navrhovateľke sumu invalidného dôchodku od 22. mája 2013 na sumu 156,00 Eur mesačne. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky je od 20. marca 2013 70%. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš a výsledok jeho posúdenia je uvedený v lekárskej správe zo dňa 20. marca 2013, ktorý bol vypracovaný na základe kontrolnej lekárskej prehliadky. V uvedenom posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľky a zistené zdravotné postihnutia zaradil podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. do príslušnej kapitoly. Keďže u navrhovateľky došlo k zmene miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zo 75% na 70%, napadnutým rozhodnutím bola navrhovateľke znížená suma invalidného dôchodku.

Krajský súd v súlade s ust. § 2501 až § 250s O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne, i

konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že oprávnenému prostriedku navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Krajský súd v rozsudku konštatoval, že ako vyplynulo z administratívneho spisu zdravotný stav navrhovateľky na účely invalidného dôchodku na základe kontrolnej lekárskej prehliadky určenej na 30. júna 2012 posúdila dňa 20. marca 2013 MUDr. A. B., posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Liptovský Mikuláš, ktorá v lekárskej správe z 20. marca 2013 uviedla: 47-ročná posudzovaná pre dlhodobé bolesti v LS s degeneratívnymi zmenami a vykleňovanie IV disku L5/S1 vykonaná v 05/2001 operačná liečba - TLIF L5/S1 a transpedikulárna fixácia v L4/5/S1, pre pooperačné komplikácie vykonaná reinzercia a refixácia. Pooperačne má časté recidívy bolestí v LS, subjektívne udávaných ako silné až neznesiteľné, v odborných nálezoch s ťažkou poruchou statodynamiky, intermitentnými prejavmi koreňového dráždenia v L4 inokedy L5 vpravo s podielom sakroiliakalgii na bolestiach. EMG vyšetrenia z 10/2012 bez nálezu radikulopatie SI, bez známkov lezie n. peroneus a tibialis l.dx. EMG z 12/2012 bez jednoznačných známkov pre radikulopatiu L4, L5, l.dx. Liečená v odborných ambulanciách (neurochirurgická, ambulancia bolesti, neurologická), pri zlyhaní analgetickej liečby 2. stupňa doporučené opioidné preparáty, opakovane infúzna liečba, PRT obstreky, KTB, ozonoterapia. Doporučené opioidné preparáty, opakovane infúzna liečba, PRT obstreky, KTB, ozonoterapia v 05/2013 plánovaná neurostimulačná liečba (SCS). Pri uvedenom stav posudzovanej prirovnávam k stavu v kapitole XV., oddiel E, položka 4.c a určujem mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 70 %. Podľa výroku posudku navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je už 75 %, ale je 70 %, dátum zmeny MPSVZČ 20. marca 2013 (M51/Kapitola XV, oddiel E, položka 4, písmeno c). Na rovnakom posudkovom závere zotrvala posudková lekárka aj 29. mája 2013.

Za účelom posúdenia invalidity navrhovateľky na základe konania o jej oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne z dôvodu nesúhlasu s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri kontrolnej lekárskej prehliadke poistenca na účely invalidného dôchodku vypracoval druhostupňový posudkový lekár sociálneho poistenia MUDr. O. I. lekársku správu dňa 18. júla 2013, v ktorej uviedol. Posudzovaná opakovane operovaná na neurochirurgickom pracovisku pre poškodenie medzistavcových platničiek a poruchu statiky tohto úseku. Pri neurochirurgickej intervencii bola urobená fixácia stavcov. Podľa opakovaných kontrolných vyšetrení pretrvávajú bolesti v oblasti operovaného úseku, ale nie sú prítomné hypotrozie svalstva, pri opakovanom EMG vyšetrení sa mení výsledok vyšetrenia. V súčasnosti nie sú prítomné známky radikulopatie na úseku SI, nie sú známky lézie peroneálneho nervu vpravo a pri poslednom kontrolnom vyšetrení dňa 19. decembra 2012 je konštatované, že nie sú jednoznačné známky pre radikulopatiu L4, L5 vpravo. Pri hodnotení zdravotného stavu bolo urobené meranie objemov DK, ktoré nepotvrdzuje hypotrofia svalstva DK. Pri vyšetrení citlivosti len dysestézia v oblasti bočnej plochy stehna vľavo. Tento nález odôvodňuje zaradenie do kapitoly XV, oddiel E, položka 4c, na úrovni dolnej hranice rozpätia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa výroku posudku navrhovateľka je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách: 70 %, invalidita trvá, vznikla v dôsledku choroby (M51/Kapitola XV, oddiel R položka 4 c) v posudku zo dňa 18. júla 2013 posudkový lekár popri vykonaní vlastného vyšetrenia navrhovateľky vyhodnotil ostatnú zdravotnú dokumentáciu aj doložené lekárske správy Z neurologického vyšetrenia z 3. júla 2013, neurochirurgického vyšetrenia zo 6. júla 2013, reumatologického vyšetrenia zo 16. júla 2013, pričom nezistil také zhoršenie v zdravotnom stave navrhovateľky, ktoré by odôvodnilo vyššie percentuálne vyjadrenie zníženia poklesu schopnosti zárobkovej činnosti ako 70 %.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie. Uviedla, že v čase keď prebiehalo pojednávanie na krajskom súde bola hospitalizovaná na neurochirurgickej klinike v Bratislave v dôsledku operácie a súhlasila s tým, že jednanie môže prebehnúť aj bez nej. Nesúhlasí však s jeho záverom.

Ďalej uviedla, že sa po operácii vyskytli komplikácie a sú potrebné mesačné vyšetrenia.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Závery napadnutého rozsudku krajského súdu považuje za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním.

Posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľkou v odvolaní o neúplnom zistení jej zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľky, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pokiaľ navrhovateľka tvrdí, že došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, má možnosť opätovne požiadať o zvýšenie priznaného invalidného dôchodku na základe nových skutočností.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 - 8 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so

zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 12. apríla 2013 č. XXX XXX XXXX X, ktorým podľa § 73 a § 112 ods. 4 a 6, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. bola navrhovateľke od 22. mája 2013 znížená suma invalidného dôchodku na sumu 156 eur mesačne.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka bola od 22. augusta 2011 poberateľkou invalidného dôchodku priznaného v dôsledku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75%. Na základe kontrolnej lekárskej prehliadky, na základe posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Liptovský Mikuláš zo dňa 20. marca 2013 je navrhovateľka od 20. marca 2013 invalidná podľa § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový lekár v posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia, odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľky a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Na základe opravného prostriedku navrhovateľky bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Liptovský Mikuláš dňa 29. mája 2013 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, dňa 18. júla 2013.

Posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku, na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia nezistili také zhoršenie v zdravotnom stave navrhovateľky, ktoré by odôvodňovalo vyššie percentuálne vyjadrenie zníženia poklesu schopnosti zárobkovej činnosti ako 70%. Medzi závermi posudkov, ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku, neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať. Posúdenie zdravotného stavu a kvalifikácie rozhodujúceho ochorenia i miery poklesu zárobkovej činnosti v zmysle prílohy č. 4 k zákonu vykonali posudkoví lekári v súlade so zákonom. Správne zaradili jej zdravotné postihnutie podľa prílohy č. 4 k zákonu a odôvodnene určili mieru poklesu zárobkovej činnosti 70%. Navrhovateľka predloženými listinnými dôkazmi (najmä odbornými lekáorskými nálezmi) nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu udáva, že podľa § 153 ods. 5 zákona lekárska posudková činnosť môže vykonávať len posudkový lekár Sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár Sociálneho poistenia ústredia.

V konaní súdu taktiež odvolací súd nezistil žiadne nesprávnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľky a k jej zhoršeniu, môže navrhovateľka opätovne požiadať o preskúmanie jej zdravotného stavu a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.